

SPIS TREŚCI

WSTĘP	9
I. SYTUACJA SOCJOLINGWISTYCZNA	13
1. Historyczno-społeczne uwarunkowania wielojęzyczności mieszkańców	14
2. Sytuacja socjolingwistyczna w Maćkowcach	15
Świadomość językowa	18
Samoidentyfikacja narodowa	19
II. MATERIAŁ	20
Stosowane konwencje zapisu	21
Informatorzy	22
Uwagi o systemie gwary	23
III. STAN BADAŃ NAD POLSKĄ LEKSYKĄ POŁUDNIOWOKRESOWĄ	25
Ważniejsze opracowania słownictwa północnokresowego (kontekst badawczy)	29
Opracowania rusycyzmów w języku polskim	31
IV. ETYMOLOGIZACJA ZAPOŻYCZEŃ	32
1. Zapóżyżenia ukraińskie	32
2. Zapóżyżenia rosyjskie	33
Zapóżyżenia rosyjskie z fonetyką ukraińską	33
3. Zapóżyżenia o niepewnej genezie (ukraińskie bądź rosyjskie)	35
Wyrazy wspólne językowi ukraińskiemu i rosyjskiemu	35
Zapóżyżenia kontaminowane ukraińsko-rosyjskie	35
Wyrazy z możliwą adaptacją	36
Warianty pochodzące z dwóch źródeł	37
4. Zasady klasyfikacji	37
V. ZAPOŻYCZENIA A ARCHAIZMY I DIALEKTYZMY	38
1. Archaizmy i dialektyzmy równobrzmiące z odpowiednimi wyrazami ukraińskimi i rosyjskimi	39
2. Zapóżyżenia znane polszczyźnie regionalnej lub ogólnej	44
VI. ZAPOŻYCZENIA FORMALNOSEMANTYCZNE	47
1. Adaptacja zapóżyżeń formalnosemantycznych	47
A. Adaptacje na poziomie fonetyki i prozodii	49
Adaptacja akcentuacyjna	50
Adaptacja fonetyczna	52
B. Adaptacja fleksyjna	55
VII. ADAPTACJA SŁOWOTWÓRCZA I KALKI STRUKTURALNE	59
1. Uwagi metodologiczne	59
2. Półkalki	62
3. Kalki całkowite	63
4. Kalki frazeologiczne	64

VIII. KALKI SEMANTYCZNE	65
1. Uwagi metodologiczne	65
2. Materiał	68
Kalki semantyczne właściwe	68
Kalki semantyczne asocjacyjne	71
3. Wnioski	72
IX. ZAKRESY TEMATYCZNE ZAPOŻYCZEŃ	73
A. Zapóżyżenia ukraińskie	73
1. Człowiek	73
2. Życie codzienne	74
3. Życie w społeczności	75
4. Państwo, administracja i polityka	75
5. Cywilizacja	75
6. Świat zewnętrzny	76
7. Pozostałe	76
B. Zapóżyżenia rosyjskie	76
1. Człowiek	76
2. Życie codzienne	77
3. Życie w społeczności	78
4. Państwo, administracja i polityka	78
5. Cywilizacja	79
6. Świat zewnętrzny	79
7. Pozostałe	79
C. Zapóżyżenia o podwójnym źródle	80
1. Człowiek	80
2. Życie codzienne	80
3. Życie w społeczności	81
4. Państwo, administracja i polityka	82
5. Cywilizacja	82
6. Świat zewnętrzny	82
7. Pozostałe	83
X. FUNKCJONOWANIE LEKSYKI ZAPOŻYCZONEJ W GWARZE	85
1. Występowanie u poszczególnych informatorów	85
2. Leksyka zapóżyżona a leksyka rodzima	87
3. Aktywność słotwórcza	91
4. Zmiany w postaci wyrazu oraz zmiany znaczeniowe	91
XI. ZAPOŻYCZENIA W MAĆKOWCACH NA TLE ZAPOŻYCZEŃ W INNYCH GWARACH POŁUDNIOWOKRESOWYCH	93
1. Zapóżyżenia wspólne	94
2. Porównanie procesów adaptacyjnych	99
3. Odpowiedniki rodzime zapóżyżeń notowanych w Maćkowcach	101
XII. PODSUMOWANIE	103
XIII. ANEKS – SŁOWNIK	107
BIBLIOGRAFIA	152